

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 102/25

mun. Chișinău

19 iulie 2023

Inspectorul de integritate principal al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Cristina Prisacari, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților inițiat în privința dnei Natalia Josan, ex-consilier în cadrul Consiliului orașenesc Căușeni, cod numeric personal XXXXX, născută la XXXXX, domiciliată în XXXXX, în temeiul art. 19 lit. b), lit. g) și art. 38 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*,

CONSTATĂ:

La data de 20.04.2023 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 3442 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al incompatibilităților de către dna Natalia Josan, în exercitarea mandatului de consilier în cadrul Consiliului orașenesc Căușeni, care la aceeași dată, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, cod numeric atribuit 20230325002.

Potrivit sesizării, se solicită verificarea respectării regimului juridic al incompatibilităților de către dna Natalia Josan, consilier în cadrul Consiliului orașenesc Căușeni care, concomitent activează și în funcția de administrator interimar al Î.M. „Salubritate și Amenajare” Căușeni.

În corespundere cu prevederile art. 31 alin. (1), art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului.

În urma examinării sesizării, inspectorul de integritate a constat că aceasta corespunde condițiilor de formă și conținut stabilite de art. 75 alin. (1) din Codul Administrativ al RM.

Conform art. 85 alin. (3) al Codului Administrativ al RM, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților.

Potrivit datelor din sistemul informațional e-Integritate, dna Natalia Josan a fost identificată în calitate de subiect al declarării prin prisma prevederilor art. 3 alin. (1) lit. b)

și lit. e) din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale (în continuarea Legea nr. 133/2016)*.

Se reține că, potrivit art. 16 din Legea nr. 133/2016, subiectul declarării se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demnitate publică deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.

Examinând declarațiile de avere și interese personale depuse de dna Natalia Josan identificate în sistemul informațional e-Integritate în calitate de consilier în cadrul Consiliului orașenesc Căușeni, inspectorul de integritate a stabilit că, în declarațiile depuse subiectul declarării a indicat atât veniturile obținute sub formă de indemnizații în calitate de consilier orașenesc cât și venitul salarial obținut de la Î.M. „Salubritate și Amenajare Căușeni” din or. Căușeni.

La etapa verificării prealabile a sesizării, luând act de aspectele semnalate în sesizare de petent, de calitatea de subiect al declarării și de obligația dnei Natalia Josan de a respecta regimul juridic al incompatibilităților, coroborate cu prevederile cadrului legal pertinent, la data de 19.05.2023, prin Procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 71/25, în privința dnei Natalia Josan, ex-consilier în cadrul Consiliului orașenesc Căușeni a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților.

La data de 22.05.2023, în adresa dnei Natalia Josan a fost expediat demersul nr. 04-25/3233 prin care a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților, precum și despre drepturile de care beneficiază în conformitate cu art. 32 din Legea 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* în calitate de persoană supusă controlului. Avizul poștal nr. DS8004609003AS a confirmat recepționarea de către subiectul controlului a informației privind inițierea procedurii de control.

În temeiul art. 19 lit. b), art. 20 alin. (1) lit. a)-d), art. 33 alin. (6) – (7) și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, inspectorul de integritate a solicitat și respectiv a recepționat informații, acte, documente justificative relevante controlului efectuat și a stabilit că, prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3535 din 10.01.2020, dnei Natalia Josan i-a fost atribuit mandatul de consilier în cadrul Consiliului orașenesc Căușeni. Ulterior, în baza cererii de demisie depusă la data de 25.11.2022, mandatul de consilier în cadrul Consiliului orașenesc Căușeni, r-nul Căușeni, i-a fost ridicat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 835 din 27.12.2023.

Conform pct. 12 din Regulamentul privind constituirea și funcționarea Consiliului raional Căușeni, aprobat prin Decizia Consiliului raional nr. 4/9 din 09.12.2019, șefii serviciilor publice raionale, de întreprinderi municipale sunt desemnați de Consiliul raional, la propunerea președintelui raionului.

Potrivit informațiilor și actelor anexate de primăria or. Căușeni, prin Dispoziția primarului or. Căușeni nr. 03-1/265 din 25.10.2022 *cu privire la asigurarea interimatului funcției de administrator al Î.M. „Salubritate și Amenajare”*, dna Natalia Josan a fost numită în funcția de administrator interimar al Î.M. „Salubritate și Amenajare” Căușeni începând cu data de 25.10.2022, până la finalizarea concursului de selectare a administratorului.

Consecutiv, în baza notificării Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat nr. 1304/OT₃ -717 din 23.11.2022, prin Dispoziția nr. 03-1/8 din 13.01.2023 *cu privire la abrogarea dispoziției*, Dispoziția nr. 03-1/265 din 25.10.2022 a fost abrogată.

La data de 04.11.2022, fondatorul Întreprinderii Municipale, Consiliul orășenesc Căușeni a emis Dispoziția nr. 8/2 *cu privire la desemnarea interimatului la funcția de administrator al Î.M. „Salubritate și Amenajare” Căușeni*, prin care dna Natalia Josan a fost numită în funcția de administrator interimar al Î.M. „Salubritate și Amenajare” Căușeni, începând cu data de 04.11.2022.

La această etapă, având în vedere faptul că dna Natalia Josan deține statut de ales local (consilier în cadrul Consiliului orășenesc Căușeni) și calitatea de administrator interimar al Î.M. „Salubritate și Amenajare” Căușeni, conducător al organizației publice, examinarea incompatibilității urmează a fi tratată inclusiv prin prisma reglementărilor Legii nr. 768/2000 *privind statutul alesului local*, Legea nr. 263/2012 *privind interpretarea art. 7 alin. (1) lit. c) și d) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local* și a Legii nr. 436/2006 *privind administrația publică locală*.

Se reține că, art. 7 alin. (1) din Legea nr. 768/2000 *privind statutul alesului local*, specifică că mandatul alesului local este incompatibil cu:

a) exercitarea altei funcții de demnitate publică;
 b) calitatea de funcționar public în oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat;
 c) calitatea de funcționar public, de angajat în subdiviziunile autorităților administrației publice locale (aparatură președintelui raionului, primăriei, primărie și preturile municipiului Chișinău, direcții, secții și alte subdiviziuni), inclusiv ale Adunării Populare a Găgăuziei și ale Comitetului executiv a Găgăuziei;

d) calitatea de șef, de șef adjunct (inclusiv interimatul acestor funcții) în structurile subordonate autorităților publice locale (instituții publice, servicii, întreprinderi municipale);

e) alte cazuri stabilite prin lege, inclusiv cele prevăzute la art. 84 al Legii nr. 436-XV din 28 decembrie 2006 *privind administrația publică locală*.

În acest context, în vederea asigurării respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-25/325 din 22.05.2023 (recepționată conform avizului de recepție DS8004609003AS), inspectorul de integritate i-a solicitat dnei Natalia Josan să-și prezinte punctul de vedere cu privire la legalitatea deținerii/exercitării concomitent a mandatului de consilier în cadrul Consiliului orășenesc Căușeni și a funcției de administrator interimar al Î.M. „Salubritate și Amenajare” din aceeași localitate.

La data de 19.06.2023 în cadrul Autorității a fost înregistrat cu nr. răspunsul/explicațiile subiectului controlului prin care comunică următoarele: „... *La data de 25.10.2022, prin Dispoziția nr. 03-1/265 a primarului or. Căușeni, am fost numită în funcția de administrator interimar al Î.M. „Salubritate și Amenajare” Căușeni.*

La data de 25.10.2022, fiind convinsă de ilegalitate dispoziției emise, care este contrară Statutului Î.M. „Salubritate și Amenajare” Căușeni, reieșind din care numai Consiliul orășenesc Căușeni, în calitatea sa de fondator poate numi un administrator, nu și primarul orașului Căușeni, am sesizat Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, prin care am solicitat verificarea legalității dispoziției menționate.

La data de 04.11.2022 prin Dispoziția nr. 8/2 cu privire la desemnarea interimatului la funcția de administrator al Î.M. „Salubritate și Amenajare” Căușeni, am fost numită în calitate de administrator interimar al Î.M. „Salubritate și Amenajare” Căușeni. Prin urmare, consider că data de la care urmează a fi calculat termenul de apariție a incompatibilității este data de 04.11.2022, data de la care urma să demisionez din funcția incompatibilă cu mandatul deținut sau să depun mandatul de consilier. Cererea de ridicare a mandatului de consilier depusă la data de 25.10.2022, consider că este depusă în termenul

opțional legal. Menționez că la data de 13.01.2023, primarul or. Căușeni și-a abrogat Dispoziția nr. 03-1/265, ca fiind ilegală. Astfel, Dispoziția nr. 8/2 din 04.11.2022 a Consiliului orășenesc Căușeni este unicul act juridic care produce efecte juridice, inclusiv și data de la care am fost numită în funcție 04.11.2022. Reieșind din cele menționate supra, consider că nu a fost încălcat regimul juridic al incompatibilității. Toată această neînțelegere se datorează unui cumul de factori care nu au ținut de mine”.

La acest aspect, inspectorul notează că, conform competențelor funcționale nu se expune asupra legalității actelor emise de către autoritățile publice, însă alegațiile subiectului controlului nu pot fi reținute din considerentul că, fiind în exercițiul funcției de administrator interimar al Î.M. „Salubritate și Amenajare” Căușeni, dna Natalia Josan și-a exercitat atribuțiile de serviciu, fiind remunerată în mod corespunzător, fapt confirmat prin materialul probator anexat la dosarul de control (tabelul de pontaj, fișa de calcul a salariului pentru luna octombrie și noiembrie). Or, pentru a exista incompatibilitatea, este suficient ca persoana să fie implicată concomitent în cel puțin două activități diferite, la care se mai adaugă cerința că această cumulare să nu fie permisă de lege. În context, deținerea simultană a mai multor funcții/mandate/calități este o condiție atât esențială, cât și suficientă pentru constatarea existenței stării de incompatibilitate.

Potrivit prevederilor art. 19 lit. b) și art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților se efectuează de către inspectorul de integritate, iar în cazul în care se stabilește că persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate inspectorul de integritate emite un act de constatare.

Situațiile de incompatibilitate ale alesului local sunt enumerate exhaustiv în conținutul art. 7 al Legii nr. 768/2000 *privind statutul alesului local*, completate de prevederile Legii nr. 263/2012 *privind interpretarea art. 7 alin. (1) lit. c) și d) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local*.

Astfel, potrivit art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 768/2000 *privind statutul alesului local*, mandatul alesului local este incompatibil cu calitatea de șef, de șef adjunct (inclusiv interimatul acestor funcții) în structurile subordonate autorităților publice locale (instituții publice, servicii, întreprinderi municipale).

Conform pct. 2 din Legea nr. 263/2012 *privind interpretarea art. 7 alin. (1) lit. c) și d) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local*, prevederile literei d) se aplică șefilor și șefilor adjuncți ai organizațiilor subordonate autorităților administrației publice locale de același nivel și din aceeași unitate administrativ-teritorială (întreprinderi municipale, instituții publice, servicii etc.).

Coroborând normele legale citate, Î.M. „Salubritate și Amenajare” Căușeni unde dna Natalia Josan activează în calitate de administrator interimar al acestei întreprinderi și Consiliul orășenesc Căușeni, unde aceasta deține mandatul de consilier sunt de același nivel (nivelul întâi) și din aceeași unitate administrativ-teritorială.

În conformitate cu prevederile art. 8 din Legea nr. 768/2000 *privind statutul alesului local*, alesul local care se află în unul din cazurile de incompatibilitate prevăzute la art. 7 din prezenta lege va demisiona din funcția incompatibilă cu mandatul deținut sau își va depune mandatul în termen de 30 de zile de la apariția incompatibilității.

Respectiv, dna Natalia Josan, din data numirii în funcția de administrator interimar al Î.M. „Salubritate și Amenajare” Căușeni **25.10.2022** a avut obligația legală de a renunța la una din calități, în termen de 30 de zile de la apariția incompatibilității, adică până la

24.11.2022, însă subiectul controlului și-a manifestat intenția de a depune cererea de demisie de ridicare a mandatului de consilier la data de **25.11.2022**. La caz, se menționează că, subiectul controlului a întreprins măsuri cu privire la înlăturarea situației de incompatibilitate la data de 25.11.2022, ceea ce a condiționat încălcarea termenului legal stabilit de legiuitor cu o zi.

În corespundere cu art. 23 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale*, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat starea de incompatibilitate nesoluționată în termenul legal constituie temei pentru tragere la răspundere disciplinară, contravențională și/sau, după caz, pentru încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia.

Prin prisma dispozițiilor art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate.

Conform art. 39 alin. (1) al aceluiași act normativ, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Consecutiv, potrivit art. 39 alin. (2) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

Astfel, la etapa adoptării deciziei de sancționare a subiectului controlului, inspectorul de integritate subliniază că, a ținut cont de faptul că, prin acțiunile sale, deși aflate în afara cadrului legal în materie de respectare a regimului juridic al incompatibilităților dna Natalia Josan totuși a soluționat starea de incompatibilitate tardiv, cu o zi și de faptul că nu a admis anterior abateri similare pe domeniul de competență al Autorității, inspectorul nu consideră oportun de a solicita aplicarea interdicției de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică subiectului controlului. Ținând cont de aceste constatări, pentru abaterile comise, dnei Natalia Josan, ex-consilier în cadrul Consiliului orașenesc Căușeni urmează ai fi aplicată sancțiune contravențională, conform prevederilor Codului Contravențional al RM.

În baza celor expuse, exercitând dreptul discreționar în conformitate cu prevederile art. 19, art. 20 și art. 35-39 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, și art. 23 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale*, inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către dna Natalia Josan, ex-consilier în cadrul Consiliului orașenesc Căușeni prin nesoluționarea în termenul legal a stării de incompatibilitate, manifestată prin deținerea/exercitarea simultană a

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

mandatului de consilier în Consiliul orașenesc Căușeni și a funcției de administrator interimar al Î.M. „Salubritate și Amenajare” Căușeni;

2. Se aduce la cunoștința dnei Natalia Josan actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emitere, nemijlocit la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4.

**Inspector de integritate principal
al Inspectoratului de Integritate**

Cristina Prisacari